

Dosarul nr. 2rc-78/21

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. V. Șchiopu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, I. Cotruță, V. Mihaila)

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Popescu Ion Ion”, reprezentată de avocatul Alexandru Prisac

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Magazin Financiar” împotriva Gospodăriei Țărănești „Popescu Ion Ion” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituit apelul declarat de Gospodăria Țărănească „Popescu Ion Ion”, reprezentată de avocatul Alexandru Prisac împotriva hotărârii din 20 martie 2020

constată:

La 13 decembrie 2019, SRL „Magazin Financiar” a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Popescu Ion Ion” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 512, 514, 572, 970, 971 Cod civil, art. 38, 94, 96, 104, 166, 167, 276²-276⁴ CPC, a solicitat încasarea de la GȚ „Popescu Ion Ion” în beneficiul SRL „Magazin Financiar” a datoriei contractuale în sumă de 26 000 de lei, a penalității în sumă de 5 000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 6 930 de lei, compusă din taxa de stat în mărime de 930 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei.

Prin hotărârea din 20 martie 2020 a Judecătoriei Ungheni, a fost admisă acțiunea.

Au fost încasate de la GȚ „Popescu Ion Ion” în beneficiul SRL „Magazin Financiar” datoria în baza contractului de prestări servicii nr. MF 26/01/2018 din 26 ianuarie 2018, în mărime de 31 000 de lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 930 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6 000 de lei, iar în total suma de 37 930 de lei.

La 8 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, GT „Popescu Ion Ion”, reprezentată de avocatul Alexandru Prisac a declarat apel împotriva hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătorei Ungheni, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea GT „Popescu Ion Ion”, reprezentată de avocatul Alexandru Prisac cu privire la repunerea în termen a apelului și restituită cererea de apel, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 17 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, GT „Popescu Ion Ion”, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac a declarat recurs împotriva încheierii din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și repunerea în termen a apelului.

În motivarea recursului a invocat că despre hotărârea primei instanțe a aflat la data de 9 ianuarie 2021, atunci când i-a fost comunicat de către tatăl său că este căutat de executorul judecătoresc, iar la data examinării cauzei și a pronunțării hotărârii, Ion Popescu nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova și nu a cunoscut despre procesul intentat.

A susținut că instanța de apel în mod eronat a indicat în încheierea din 18 martie 2021, precum că Ion Popescu a intrat pe teritoriul Republicii Moldova la 26 august 2020 și a ieșit la 2 septembrie 2020, or, la data de 26 august 2020, Ion Popescu a ieșit din Italia și a plecat spre Antalya și astfel, nu putea să se afle în Republica Moldova.

Suplimentar, este eronat argumentul instanței de apel precum că la 2 ianuarie 2020, Ion Popescu a recepționat încheierea din 24 decembrie 2019 cu privire la intentarea procesului civil, deoarece această scrisoare a ajuns la un alt consătean cu aceeași familie.

La 19 mai 2021, SRL „Magazin Financiar” a depus referință la recursul declarat de GT „Popescu Ion Ion”, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată la adresa electronică atât a recurentului, cât și a reprezentantului acestuia, avocatul Alexandru Prisac la 8 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 118).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 aprilie 2021, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, la 8 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, GȚ „Popescu Ion Ion”, reprezentată de avocatul Alexandru Prisac a declarat apel împotriva hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătoriai Ungheni, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f. d. 68-74).

Ca urmare, prin încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea GȚ „Popescu Ion Ion”, reprezentată de avocatul Alexandru Prisac cu privire la repunerea în termen a apelului și restituită cererea de apel, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 111-116).

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii menționate în raport cu criticile formulate în recurs și materialele cauzei, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a concluzionat asupra respingerii cererii de repunere în termen a apelantului și restituirii cererii de apel.

Astfel, instanța de recurs constată că raționamentele instanței de apel, expuse în încheierea contestată corespund într-un total atât circumstanțelor cauzei, cât și prevederilor legale.

Potrivit art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) CPC, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Materialele cauzei atestă cu certitudine că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată de către Judecătoria Ungheni la 20 martie 2020.

La caz, se va reține că potrivit Hotărârii Parlamentului RM nr. 55 din 17 martie 2020, prin care a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020 și prevederilor pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a RM, *pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.*

Astfel, instanța de recurs constată că termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătoriai Ungheni a început să curgă la 16 mai 2020 și a expirat la 15 iunie 2020.

Respectiv apelul depus de GȚ „Popescu Ion Ion” la data de 8 februarie 2021 este în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge ca declarative recurentului, precum că nu a cunoscut despre intentarea cauzei și dinamica procesului.

Or, materialele cauzei confirmă în mod cert că prima instanță a remis în adresa GȚ „Popescu Ion Ion” copia încheierii din 24 decembrie 2019 a Judecătorei Ungheni, prin care a fost acceptată în procedură scrisă acțiunea cu valoare redusă, corespondența menționată fiind recepționată la adresa GȚ „Popescu Ion Ion”, la data de 2 ianuarie 2020, potrivit avizului anexat la materialele cauzei, fără careva mențiuni (f. d. 54).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție califică drept neîntemeiat argumentul invocat de către GȚ „Popescu Ion Ion” în cererea de recurs, precum că încheierea nu a recepționat-o Ion Popescu, ci un alt consătean cu același nume de familie.

Or, potrivit art. 105 alin. (6) CPC dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs relevă că, prin recepționarea copieii încheierii din 24 decembrie 2019 a Judecătorei Ungheni, prin care a fost primită în procedură acțiunea și înștiințate părțile despre stabilirea procedurii scrise cu privire la cererile cu valoare redusă la examinarea prezentei acțiuni, GȚ „Popescu Ion Ion” trebuia să cunoască despre intentarea procedurii scrise pentru examinarea prezentei acțiuni, respectiv, urma să întreprindă măsurile necesare, după cum stabilește atât practica națională cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, în luarea măsurilor privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță.

La caz, însă, se atestă lipsa de valorificare diligentă de către GȚ „Popescu Ion Ion” a drepturilor sale procedurale, fapt ce nu poate fi imputat instanței de judecată.

Mai cu seamă că hotărârea din 20 martie 2020 a Judecătorei Ungheni a fost publicată pe pagina web a instanței, <https://jun.instante.justice.md/>, în aceeași zi, părțile astfel având posibilitatea deplină de a lua cunoștință cu soluția adoptată.

Drept consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel just a respins cererea de repunere în termen a apelului, fiind cert că GT „Popescu Ion Ion” nu a prezentat probe certe și pertinente, potrivit art. 116 CPC, care ar indica motivele întemeiate de omitere a termenului de depunere a apelului.

Subsidiar, instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, or în sensul art. 56 alin. (3) și 61 CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Așadar, încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău trebuie menținută, or aceasta corespunde într-un total exigențelor unui act judecătoresc de dispoziție, fiind temeinică și legală.

Distinct de cele constatate, instanța de recurs relevă că admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului civil pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor și a securității raporturilor juridice în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe (a se vedea *mutatis mutandis*, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franței, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de GȚ „Popescu Ion Ion”, reprezentată de avocatul Alexandru Prisac și de a menține încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Popescu Ion Ion”, reprezentată de avocatul Alexandru Prisac.

Se menține încheierea din 18 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Magazin Financiar” împotriva Gospodăriei Țărănești „Popescu Ion Ion” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic